

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2018/1. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Denetim, Raporlama ve Meslek Hukuku
28 Mart 2018 Çarşamba – 18.00 (Sınav Süresi 2 Saat)

SORULAR

SORU 1 - Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmelik eki Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkelerin, Bağımsız Çalışan Meslek Mensuplarının Uyacakları Etik İlkeler kısmı uyarınca, iş çevresinde firma çapında alınabilecek önlemler nelerdir? (Birer cümleyle belirtiniz. Mevzuat dışında verilecek örnekler kabul edilmeyecektir.) **(30 PUAN)**

SORU 2 -Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Mesleklerine İlişkin Haksız Rekabet ve Reklam Yasağı Yönetmeliği uyarınca, meslek mensupları arasında ve iş sahipleriyle ilişkilerde haksız rekabet teşkil edecek hususlar nelerdir? (Birer cümleyle belirtiniz. Mevzuat dışında verilecek örnekler kabul edilmeyecektir.) **(22 PUAN)**

SORU 3 –Muhasebe, Denetim ve Danışmanlık İşletmeleri İçin İşyeri, Hizmet ve Kalite Güvence İlke ve Esasları Hakkında Mecburi Meslek Kararına göre;

- Meslek Örgütü Tarafından Yapılacak İnceleme ve Denetimler nelerdir? **(10 PUAN)**
- Meslek Örgütü Tarafından Uygulanacak Yaptırımlar nelerdir? **(15 PUAN)**

SORU 4 -Yeminli Mali Müşavirler Odaları Yönetmeliği uyarınca;

- Oda organlarını sayınız. **(5 PUAN)**
- Oda yönetim kurulunun görevlerini yazınız. **(18 PUAN)**

1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CEVAPLAR

CEVAP 1-

Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmelik eki Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkelerin, Bağımsız Çalışan Meslek Mensuplarının Uyacakları Etik İlkeler kısmı uyarınca, iş çevresinde firma çapında alınabilecek önlemler şunlar olabilir:

- a) Firmanın temel etik ilkelere uyumun önemini vurgulamak.
- b) Güvence sağlama sözleşmesi ekibinin kamu çıkarına uygun hareket edeceği yönünde bir beklentinin oluşmasını sağlamak.
- c) Sözleşmelerde kalite kontrolü uygulanması ve izlenmesini sağlayacak politika ve süreçler.
- ç) Tehditlerin belirlenmesi, bu tehditlerin önem derecesinin değerlendirilmesi, önemsiz olanlar dışındaki tehditleri ortadan kaldıracak veya kabul edilebilir düzeye indirecek önlemlerin belirlenmesi ve uygulanmasına ilişkin belgeye dayalı politikalar.
- d) Güvence sağlama sözleşmelerini kullanan firmalar için bağımsızlığa yönelik tehditlerin ve bu tehditlerin önem derecesinin belirlenmesi, tehditleri (önemsiz olanlar dışındaki) yok edecek veya kabul edilebilir düzeye indirecek önlemlerin değerlendirilmesi ve uygulanmasına yönelik belgeye dayalı bağımsızlık politikaları.
- e) Temel etik ilkelere uyum gerektiren belgeye dayalı iç politika ve süreçler.
- f) Firma veya sözleşme ekibi üyeleri ve müşteriler arasındaki çıkar ilişkilerinin belirlenmesini sağlayacak politika ve süreçler.
- g) Tek bir müşteriden elde edilen gelirin izlenmesi ve gerektiğinde bu gelire olan bağımlılığın yönetilmesini sağlayacak politika ve süreçler.
- ğ) Sözleşme ekibinin üyesi olmayan kişilerin sözleşmenin sonucunu uygunsuz bir biçimde etkilemesini engelleyecek politika ve süreçler üretmek.
- h) Tüm ortaklar ve meslekî kadroya firmanın uyguladığı politika ve süreçlerle ilgili düzenli bilgi sağlamak ve eğitim vermek.
- ı) Firmanın kalite güvence sisteminin yeterliliğinin denetlenmesinden sorumlu olacak üst yönetimden bir kişiyi görevlendirilmek.
- i) Politika ve süreçlere uyumun sağlanabilmesi için gerekli disiplin mekanizmasını kurmak.
- j) Firma personelinin temel etik ilkelere uyum hakkında kendilerini ilgilendiren herhangi bir konuyla ilgili olarak üst yönetimle iletişim kurmalarını teşvik edici ve yetki verici yayımlanmış politika ve süreçler yaratmak.
- k) Güvence sağlama sözleşmesi müşterisine aynı zamanda güvence sağlamaya yönelik olmayan başka bir hizmet sunulmasında farklı ortakların ve sözleşme ekiplerinin ve ayrı raporlama zincirlerinin kullanılmasını sağlamak.
- l) Güvence sağlama sözleşmesi müşterisine hizmet veren ortakları ve meslekî kadroyu bağımsız olmalarının zorunlu olduğu konusunda bilgilendirmek ve yönlendirmek.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CEVAP 2-

Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Mesleklerine İlişkin Haksız Rekabet ve Reklam Yasağı Yönetmeliğinin 6 ncı maddesi uyarınca meslek mensupları, mesleki dayanışma sorumluluğunun bilincinde olarak, kendi aralarında ve iş sahipleriyle olan ilişkilerinde haksız rekabete neden olacak eylem ve davranışlarda bulunamazlar. Aşağıda sayılı haller özellikle haksız rekabet teşkil eder:

a) Muhasebe ve denetim standartlarına uymamak, mesleki faaliyetlerin yürütülmesinde gereken mesleki özeni göstermemek.

b) Bir diğer meslek mensubu ile sözleşmesi bulunan iş sahiplerini sözleşme yapmak amacıyla mevcut sözleşmelere aykırı davranmaya veya bu sözleşmeleri feshetmeye yöneltmek.

c) İzinsiz olarak faaliyette bulunmak, yetki belgeleri ve ruhsatları iptal olduğu halde doğrudan veya dolaylı olarak mesleki faaliyete devam etmek veya faaliyetleri geçici olarak durdurulduğu halde mesleki faaliyetlere doğrudan devam etmek.

ç) Yetki belgeleri ve ruhsatları iptal olduğu veya faaliyetleri geçici olarak durdurulduğu halde unvanlarında, ilan ve reklamlarında, mesleki faaliyette buldukları intibainı yaratacak kelime veya ibareler kullanmak.

d) Meslek ruhsatının kiralanması veya çeşitli menfaatler sağlayarak meslek mensubu olmayan kişilere faaliyette bulunma imkânı sağlamak.

e) Mesleği yapmaları yasaklananları çalıştırmak veya bu kişilerle her ne şekilde olursa olsun doğrudan veya dolaylı olarak mesleki işbirliği yapmak.

f) Üçüncü şahısları yanıltacak şekilde gerçeğe aykırı belge düzenlemek ve onaylamak,

g) Bir diğer meslek mensubunun çalışanlarına ve diğer yardımcı kişilere işlerini yerine getirirken yükümlülüklerine aykırı davranmaya yöneltebilecek şekilde doğrudan veya dolaylı menfaat sağlamak veya önermek.

ğ) Bir diğer meslek mensubunun çalışanlarını ve diğer yardımcı kişileri her türlü vasıta ile meslek mensuplarının veya iş sahiplerinin iş sırlarını ele geçirmeye veya açıklamaya yöneltmek.

h) Bağımlı çalışan meslek mensupları bakımından aynı anda birden çok işletmede mesleki sorumluluk üstlenmek.

ı) Mevzuat hükümlerinin emredici kurallarına aykırı davranmak suretiyle meslek mensupları karşısında haksız şekilde avantaj elde etmek.

CEVAP 3 –

13.12.2013 tarih ve 28850 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Muhasebe, Denetim ve Danışmanlık İşletmeleri İçin İşyeri, Hizmet ve Kalite Güvence İlke ve Esasları Hakkında Mecburi Meslek Kararının amacı, Muhasebe, Denetim ve Danışmanlık İşletmeleri tarafından verilecek olan hizmetlerin, değişen toplumsal duyarlılık ve sorumluluklar doğrultusunda kurumsal bir anlayışla sunulmasını temin etmek üzere meslek mensuplarının işyeri, hizmet ve kalite güvence ilke ve esaslarını düzenlemektir.

Bu kapsamda söz konusu Mecburi Meslek Kararının “Gözetim Başlıklı” 16 ncı maddesinde, meslek örgütü tarafından yapılacak inceleme ve denetimler ile meslek örgütü tarafından uygulanacak yaptırımların neler olduğuna yer verilmiştir. Buna göre;

A. Meslek örgütü tarafından yapılacak inceleme ve denetimler şunlardır:(10 PUAN)

1. Odalar, seçilmiş yeterli sayıda çalışma dosyaları ve diğer bilgi, bildirim ve belgeler çerçevesinde, meslek mensuplarının oluşturdukları işyeri, hizmet ve kalite güvence standartları kapsamında faaliyette bulunup bulunmadıklarını, inceler ve denetler. İnceleme ve denetim faaliyetleri Odalar tarafından her yıl hazırlanan yıllık inceleme ve denetim planı kapsamında yürütülür. İnceleme sonuçları her yıl bir raporla açıklanır.

2. Yapılan inceleme ve denetimler, meslek mensuplarınca bu meslek kararı kapsamında uygulanan ilke ve esasların gözden geçirilmesi ve yürütülen faaliyetlerinin bu meslek kararına uygunluğunun denetimini kapsar.

3. Odalar, bir takvim dâhilinde yürüteceği inceleme ve denetimlerin yanı sıra ihbar, şikâyet, bildirim gibi durumlarda ve gerekli gördüğü diğer hallerde de inceleme ve denetim yapar.

4. Odalar, inceleme ve denetimleri kendi meslek personeli eliyle yürütebileceği gibi, illerde odalar bünyesinde oluşturulacak kurul veya komiteler yoluyla da gerçekleştirebilir.

5. İnceleme ve denetimler Birlik tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun olarak yapılır.

B. Meslek örgütü tarafından uygulanacak yaptırımlar şunlardır: (15 PUAN)

Yapılan inceleme ve denetimler sonucunda,

1. Raporlamaya ilişkin temel ilkelere uyulmayanlar,
 2. Belirtilen hususlarla ilgili olarak bildirim yükümlülüğünü yerine getirilmeyenler,
 3. Birlikçe veya Birlik tarafından görevlendirilenlerce istenen bilgi ve belgeleri vermeyenler,
 4. Hatalı, eksik, yanıltıcı ve gerçeğe aykırı rapor düzenleyenler veya bilgi verenler,
 5. Bu meslek kararının ilgili diğer hükümlerine aykırılıkları tespit edilenler,
- hakkında Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Meslek mensupları inceleme ve denetimler sonucunda tespit edilen hususlar ile ilgili olarak gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Öte yandan 13.08.2017 tarih ve 30153 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Muhasebe, Denetim Ve Danışmanlık İşletmeleri İçin İşyeri, Hizmet Ve Kalite Güvence İlke Ve Esasları Hakkında Mecburi Meslek Kararında Değişiklik Yapılması Hakkında Mecburi Meslek Kararının;

- 1 inci maddesi uyarınca 13/12/2013 tarihli ve 28850 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Muhasebe, Denetim ve Danışmanlık İşletmeleri İçin İşyeri, Hizmet ve Kalite Güvence İlke ve Esasları Hakkında Mecburi Meslek Kararı”nın adı “Muhasebe, Denetim ve Danışmanlık İşletmeleri İçin İşyeri, Hizmet ve Kalite İzleme İlke ve Esasları Hakkında Mecburi Meslek Kararı” olarak değiştirilmiştir.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

- 6ncı maddesi ile de aynı Mecburi Meslek Kararınının 16 ncı maddesinin (a) fıkrasında geçen “güvencesine” ibaresi “izlemesine” şeklinde, “dokümante ederek” ibaresi “belgelendirerek” şeklinde, “6 ay” ibaresi “en geç 6 ay” şeklinde, (b) fıkrasınının 1 numaralı bendinde geçen “güvence” ibaresi “izleme” şeklinde, 4 numaralı bendinde geçen “personeli” ibaresi “mensubu” şeklinde değiştirilmiştir.

Not: Gerek değişiklik öncesi gerekse değişiklik sonrası hükümleri yazan adayların cevapları kabul edilerek; cevap anahtarı çerçevesinde puanlandırılacaktır.

CEVAP 4-

A. Yeminli Mali Müşavirler Odaları Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinde oda organları gösterilmiştir. Bunlar:(5 PUAN)

- Genel Kurul
- Yönetim Kurulu,
- Disiplin Kurulu,
- Denetleme Kuruludur.

B. İlgili yönetmeliğın 12 nci maddesine göre Oda Yönetim Kurulunun görevleri ise şunlardır: (18 PUAN)

a) Odanın bütçe teklifini düzenlemek ve bunu Genel Kurulun onayına sunmak, Oda Genel Kuruluna çalışmalarını hakkında rapor vermek ve Genel Kurul kararlarını yerine getirmek,

b) Oda adına taşınır ve taşınmaz mal almak; satmak, ipotek etmek ve bunlar üzerinde her türlü aynı hak tesis etmek, kaldırmak gibi konularda Yönetim Kurulu Başkanına veya bir Yönetim Kurulu üyesine yetki vermek,

c) Üyelerin ortak ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğın genel çıkarlara uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleriyle ve iş sahipleriyle olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere, meslek disiplini, ahlak ve dayanışmayı korumak, Kanun ve çeşitli mevzuatla verilen görevleri yapmak,

ç) Kanun, tüzük, yönetmelikler ve Oda Genel Kurulu kararlarına göre Oda işlerini yürütmek, yıllık çalışma programını hazırlamak, üyelerin bilgi, görgü ve deneyimlerini arttırmak için kurslar, seminerler düzenlemek, eğitim faaliyetlerinde bulunmak,

d) Oda görevlilerinin atanmasını, işten ayırma ve el çektirmelerini terfi ve cezalandırılmasını yapmak,

e) Kanun ve yönetmelik hükümlerine aykırı davranışları görülen meslek mensupları hakkında disiplin soruşturması açılması için olayı Disiplin Kuruluna sevk etmek ve Disiplin Kurulunca alınan kararları uygulamak,

f) Hakem ve Bilirkişi listelerini hazırlamak ve bu listeleri istendiğinde ilgili kuruluşlara bildirmek,

g) Oda İç Yönetmeliklerini hazırlayarak Genel Kurulun onayına sunmak,

5

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

ğ) Odanın kayıt ücreti ve yıllık aidat tarifelerini hazırlayarak Genel Kurula sunmak ve Birliğe göndermek,

h) Her yıl yeminli mali müşavirlerin yapacakları iş ve işlemler karşılığında alacakları asgari ücretleri gösterir bir tarife önerisini Birliğe göndermek,

ı) Mevzuata ve Genel Kurul kararlarına uygun olarak Oda işlerini yürütmek, bütçe ve Genel Kurul kararlarına uygun olarak gerekli harcamaları yapmak,

i) İşlerin daha düzenli bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla talimatlar ile imza yetkisine sahip olanları gösterir imza sirküleri hazırlamak ve ilgili kuruluş ve mercilere göndermek.